

జిల్లా రేఖ

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు పెంకటామానాయుడు

సంపుటి 37]

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

[సంచిక 47

హైదరాబాదులేఖ

- ఆందోళన పరుస్తున్న ఆహారకొరత: మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. అభయం
- ఈరెండేళ్లలో రాష్ట్రప్రజలపై పడ బోతున్న 7 కోట్ల పన్నులు
- విశ్వవిద్యాలయాల చట్ట సవరణ: విద్యా వేత్తల విముఖత: ప్రభుత్వ మూర్ఖత (మా హైదరాబాదు ఎడెఖరి)

వంటనెత్తం, రానున్న కరువు, కొత్త పన్నులు- యిది రాష్ట్ర శాసనసభలో కీర్తా చాల వమానేశంలో పాల్గొనడానికివచ్చిన శాసనసభ్యులను ఆందోళన పరుస్తున్నాయి. శనివారం సాయంత్రం జరిగిన కాంగ్రెసు సభ్యుల సమావేశంలో వ్యవస్థాపక మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. అభయం రాష్ట్రమంతటా వర్షాలపై ఆధారపడిన నీటివనరులన్నీ ఎండిపోయాయి. వాటిపైన ఆధారపడిన

పొలాల్లో వంటలుకూడాపోయాయి. దివిజ్యుడురక్షించే వంటలు, కృష్ణా-గోదావరిదెల్తాల్లో, నిరామావాదాల్లోని నిరాంసాగరితర్యాదులుండే, కర్నూలు కె. సి. కెనాల్, మంగళద్రవాంవలక్రింద వంటలు సంకృతికరంగానేకాక నిరుదృశ్యంగా హెచ్చుతగ్గులు పడడమని వంతనెత్తున్నప్పటికీ, రాష్ట్రం వలతగానో వంటలు సమీపం ప్రభుత్వానికికూడా ఆందోళనకరంగానేవుంది. ముఖ్యమంత్రి ప్రజ్ఞానందరెడ్డిగారు పార్టీ సమావేశంలోనూ, అధివారంనాడు పీఠీ కాంగ్రెస్ సభలోనూ ప్రసంగిస్తూ ఈ విషయాన్ని గురించి రానున్నరోజులు గడ్డుగా ఉంటాయనీ, ఆహారంపర్యంతం మిగులురాష్ట్ర ముగా ఇన్నాళ్లు మనంగాభివృద్ధింపబట్టి కీర్తికా మనకుండకపోవచ్చుననిచెప్పారు.

ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు తిమ్మారెడ్డి గారు, వచ్చేసంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఇతరరాష్ట్రాలకు సరఫరా చేసేటందుకు మిగులు భాగ్యముగదని అంటున్నారు. కనీసం రెండుకోట్ల ఎకరాలపైన వంట పన్నువేసినట్లు, వరే కాక, కొన్న, వల్ల, వేరుశనగవంటలకూడా చెడిపోయాయంటున్నారు.

ఆహారమంత్రి ఏ. సి. గారు మాత్రం కరువుపడవనరాలేమీ, ఉన్న దాన్నాన్ని వక్రమంగా వంతుకున్నట్లుచేసి, ఎవరూ నిలవలు చేయకుండా, దొంగవ్యాపారం చేయకుండాపున్నట్లుచేసి అందరికీ కావలసినన్ని తిండిగింజలు చేశారో లేకపోలేదంటున్నారు.

ప్రభుత్వ ఆహార భాగ్యాలు వాటిల్లు మండలి ప్రభుత్వపక్షం రైతులపక్షమంది నిర్ణయించుకున్నప్పటికీ, రాష్ట్రప్రభుత్వాను మతిలేనిదే నిలవలను యెక్కడికీ తరలించడానికి వీలేదని పుత్రులు యిద్దామని కూడా శ్రీ మద్భారతి ప్రకటించారు.

నిరామావాదా మొదలైన మిగులుతెల్లాలలో భాగ్యం కొనేవారివరకే రైతులు యిద్దామనివస్తున్నారని వార్తలు వస్తే, ఏం కునే కొని నిలవచేయవలసిందిగా ఆహారమంత్రిగారు పుడిచాల్సివేయవలసి కోరారు.

జిల్లాలో దుర్భిక్ష సీతి మెట్టతాలూకాల రెమిషన్ కు, శిస్తువసూళ్ల వాయిదాకు జిల్లా కలెక్టరు సిఫారసు 40 లక్షలు గ్రాంటుకై విజ్ఞప్తి

కె. సి. కెనాల్ నీరు-వర్ష మూ ఒకేసారివచ్చి నెల్లూరు-కోపూరు డెల్టాలోని మొలగలుకు పైరును రక్షించాయి. డెల్టాలో మామూలువంట పుండగలదని అనుమానం లేకుండా ఆకంచవచ్చు. మెట్ట ప్రాంతాలకు సంబంధించి, జిల్లా దక్షిణ తాలూకాలలో కొద్దో గొప్పో వర్షంవచ్చింది. సాగుచేసి, దావకుండా బ్రతికివున్న పైరు ఏదైనావుంటే దానికి ఈవర్షం పుష్కరించవచ్చు. కాని ఆ తాలూకాలనుండి తెలుస్తున్న దాన్నెల్లీ ఆలాంటి ప్రయోజనమేమీ పుండేట్టులేదు. జిల్లా పుర్ర తాలూకాలలో, ముఖ్యంగా కనిగిరి వర్రెలలో చినుకేలేదు. అచ్చటి పరిస్థితి దుర్భరమే.

కలెక్టరు శ్రీ శ్రావణకుమార్ జిల్లా పరిస్థితుల నివేదికతో హైదరాబాదుకు పోయివున్నారు. మాకు తెలిసినంతవరకు వారి నివేదిక వాస్తవ పరిస్థితులకు సమీపంగా; ప్రజలకు సహాయకరంగా ఉన్నట్లే కోస్తున్నది.

22 తేదీ వర్షం ప్రారంభమైంది. ఆ వర్షంకూడా కుండపోతగాలేదు, అతిగా లేదు. మళ్లీ మెట్ట పంటలు పంటున్నవి. 22 తేదీ నుండి 28 తేదీ వరకు నెల్లూరు ఆనకట్ట లెక్కప్రకారం 2.87 అంగుళాలు, అంటే మూడు 23 వరుస వర్షం కురిసింది. కలెక్టర్ అఫీసుకు 24 తేదీ వరకు అందిన వర్షమానాన్నిబట్టి మాజూరుపేటలో 72, గూడూరులో 70, పెంకటాగిరిలో 21, కావలి 24, అక్కూరు 38, కందుకూరు 18 మిల్లీమీటర్లవర్షం కురిసింది. (మూడు 25 మిల్లీమీటర్ల 1 వరుస) కనిగిరిలో అసలు వర్ష మేలేదు, డెల్టా, పొదిలి విషయం తెలియలేదు. రాపూరు తాలూకాలోకూడా వర్షంవస్తట్లు అనధికారంగా తెలిసింది.

ఈ వర్షం నెల్లూరు, కోపూరు డెల్టా మొలగలుకు పైరుకు వంతుందినంత వరకు అమృతమే. కేసీఆర్ అడుగుభూముల్లో మొలగలుకు కొన్నిచోట్ల అంత సంకృష్టి కరంగా లేకపోయినా; మిగతా భూముల్లో పైరు బాగున్నది. ఎక్కువ ఎడగలేదు. అందువల్ల వంట బాగుంటుందనే ప్రకాశం అవుతున్నది.

మెట్టప్రాంతాల్లో అనలు పెట్టుచోట్ల సాగు అడుగలేదు. జరిగినచోట్ల వర్షంలేక ఎండిపోయింది. ఇప్పుడుకూడా తగినంత వర్షంలేదు కాబట్టి ఇకముందు సాగుకు కూడా దోహదకరం కాకపోవచ్చునని చెప్తున్నారు. అనావృష్టి తాకిడి తట్టుకొని నిల్చున్న మెట్టపైరుపైవైవాపుంటే, వాటి పువకరిస్తుంది. కొన్నిచోట్ల కొన్న, వేరుశనగ పొలై పున్నవి. వాటికి అవాస నహాయలాగావుంటుంది.

ఉత్తరతాలూకాలలో వర్షం లేదు. అప్పుడు త్రాగునీటికూడా యిద్దామని వస్తున్నది. కందుకూరు తాలూకాలో సాగు నారుపల్లెల చాలిలో భార్యాభి వట్టలు

సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వల్లభి తెల్లూరు న్నాడు. ఉదయగిరి తాలూకాలో అరుక, కంది, వేరుశనగ, ఉలవ, మిరప మున్నగు వంటలు పూర్తిగా పోయినవని; తావుల క్రిందవేసిన రాగి, మిరపకూడా ఎండిపోయినవని; కొద్దికొద్దిగా చెరువులక్రిందవేసిన వరేకాక, నక్కల గండి ప్రాంతాల్లో కూడా పంట మండిపోయినవని; త్రాగునీరు నీరు, మేతలేక గొర్రెలు, పశువులు ఇతర చోట్లకు పలనపోతున్నవని ఉదయగిరి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. రెండురామయ్య గారు వ్రాస్తున్నారు. అక్కూరుతాలూకాలో ఎన్నడగిన అక్కూరు, అనంత సాగరం, కలువాయి చెరువులే ఎండిపోయాయి.

సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వల్లభి తెల్లూరు న్నాడు. ఉదయగిరి తాలూకాలో అరుక, కంది, వేరుశనగ, ఉలవ, మిరప మున్నగు వంటలు పూర్తిగా పోయినవని; తావుల క్రిందవేసిన రాగి, మిరపకూడా ఎండిపోయినవని; కొద్దికొద్దిగా చెరువులక్రిందవేసిన వరేకాక, నక్కల గండి ప్రాంతాల్లో కూడా పంట మండిపోయినవని; త్రాగునీరు నీరు, మేతలేక గొర్రెలు, పశువులు ఇతర చోట్లకు పలనపోతున్నవని ఉదయగిరి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. రెండురామయ్య గారు వ్రాస్తున్నారు. అక్కూరుతాలూకాలో ఎన్నడగిన అక్కూరు, అనంత సాగరం, కలువాయి చెరువులే ఎండిపోయాయి.

—కొరవ 6వ పేజీలో

విర్మల

కాఫీపాడి వక్కపాడి

సేవించండి ఆనందించండి

విర్మల కాఫీవర్మల
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

ఫోన్: 280.

సుబోర్డ్ ఎజిస్ట్రీస్

ఆర్టిక్ల వస్తువుల విజుంట్టు
(నెం. 6 రు. ఎ. సి. బిల్డింగ్స్)

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

ఆర్టిక్ల బిరువాలు, ఫర్నిచర్, రెఫ్రిజరేటర్లు, లిఫ్టింగ్ మెకానిజం-కమి-డెస్క్, మెటర్నిటీ మంచాలు, బ్లిండ్స్ వాటర్ హిట్, కో మె లైట్ ఫోల్డింగ్ డెవిల్స్, కుర్చీలు, స్ప్రింగ్ బెడ్స్, డ్రెసింగ్ టేబుల్స్, కుర్చీలు-అధునాతన ఫేషన్ లో మా వర్గ అమృతమునకు నిర్వహణ ఉన్నాయి.

బిరువాల లాటరీ స్క్రీము

బిరువాల లాటరీ స్క్రీము (నెం. 2 రు) 5-1-1966 తేదీ నుండి ప్రారంభమవుతుంది. యిది యెంతో సౌకర్యవంతమైన స్క్రీము చేరదలచినవారు వెంటనే మా ఆఫీసులో కనుగొనవచ్చును.

హైదరాబాద్ ఆర్టిక్ల మెటర్నిటీ వర్మల వర్మల నెల్లూరుజిల్లా ఏ ప్రాంతాలలోనైనా కావలసినవారు మాతో సంప్రరించవచ్చును.

ఆర్. సుబ్బరామ రెడ్డి.

మేనేజింగ్ పార్టనర్.
ఫోన్: 280.

[illegible]

కార్గిల్ లో కాల్గపట్టుకొని కచ్ లో దూకినారు
కచ్ లో రాజీపడి కాశ్మీర్ లో జొరబడ్డారు
యుద్ధవిరమణ కుగీకరించి దాన్ని ఉల్లంఘించారు

ఇట్టివారితోనా మనకు పాత్తు? చర్చలకువెళ్లినా యుద్ధసన్నద్ధత తప్పదు!

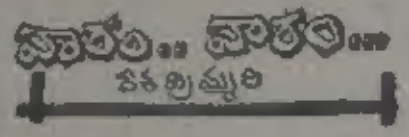
మోసం, దర్పిహాసంవల్ల, పాక్ ప్రభుత్వం పుట్టించారు. కర్ణ తరువరి చేసి నల్ల బాష్ కెంట్ నమానకం నివేదించి చేయవలసివచ్చింది.

అన్నిటికంటే ముఖ్య దండయాత్రను, లొంగవేయించి, వగవేసిపోతున్నాయి. మన ప్రధాని మౌలానా అహ్మద్ ఖాన్ నవంబర్ 20న నుండిపట్టు పాకిస్తాన్ అధికారిగా యుద్ధ యంత్రాలు చేరుస్తుంది; ఆ యుద్ధాలను, ముందుకుపోయిపోయి పోగొట్టుకున్నది. లొంగవేయించి అనేకమందిని తర్కీబు చేస్తున్నది; అక్కడ కార్గిల్ లో చేరిన దిని తయారీ చేస్తున్నారు. ఇందుకుతోడు, లద్దాఖ్ లో, సిక్కిం లో నైవాసనాద్దలందు చేసేయబడుతున్నాయి మనలోని సావరానికి గొప్పపాతాల్ని తెచ్చిపెట్టుతున్నది; లంబుడేన, మనం రక్షణ ప్రయత్నం ఎంతసేనా కాలం. (ఈ వంతులు పాక కులకలకేలేన నచరం రెండువంతులలోనూ ఆకంబుతే అక్కర్లేవడము.)

అనవ్వదీ వేదవరగా బాష్ కెంట్ చర్చలకు వస్తామని తన కాబేదార్ ద్వారా పాక్ దిక్టేటర్ వర్తమానం చెప్పినాడు. ఇది మాస్కో లో మన కృష్ణమాచారిపుండ గానీ తెలియవచ్చింది. అంతకుమునుపే, పాక్ ప్రయత్నాలను గమనించిన మన ప్రధాని కాఫీ దర్బారే బాష్ కెంట్ రాను-పొయ్యన్నాడు. అంతేనైనా విష

యాలు చర్చించేటటుంటి అది చేరేవిషయ మనిమాడా అవ్వాలి.

అనలింబులో మనం గ్రహించవలసింది కేమంటే, పాక్ దినయం మార్చులక్షణంగా మారడం. కార్గిల్ లో కాల్గపట్టుకుని, కర్ణలో దూకినారు. కర్ణలో రాజీపడి, కర్ణలో దూకినారు.

రహస్యంగా తయారీచేసి కార్గిల్ లో జొరబడ్డారు. పిదప యుద్ధవిరమణకుగీకరించి నందంపాడు దాన్ని ఉల్లంఘించారు. ఇట్టి చారితో మనకు పాత్తు?

కాని మన స్నేహితులు ఏర్పరచేసంత దింపులకు రామని ఎట్లా ఆనగలము? అందువలన, లాంఛనం కోసం చర్చలకు వెళ్లినా, మనం యుద్ధసన్నద్ధతలమై వుండ వలసివచ్చే.

రష్యన్లవంటి మిత్రులను మనం కాదన లేము. ఎందుకంటే, కృష్ణ మా డా రి మాస్కో లో (నవంబర్ 17 న) తెలియ చేసినట్లుగా "మనకూ - పాక్ సేమకూ వచ్చిన సంపుడైన నమయంలో, ఇతర మిత్రులవలెగాక, సోవియట్ యూనియన్ వారు ఇందియాకు సాయాన్ని ఆపలేదు. ఇందులోనేవున్నది వారి అధికారం." ఇది లక్షరాలా నిజం.

అంతకుమునుపే (నవంబర్ 16 న)

ఇక్కడ మన పార్లమెంట్ సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ, మన ప్రధాని రష్యా మనకు సంకట నమయంలో చేసిన సాయాన్ని అభ్యుదయంగా ప్రశంసించారు: "ఆ గడ్డు రోజులలో సోవియట్ యూనియన్ వలన పొందిన సాయాన్ని మనం మరువకం అనంతవం."

అటువంటి మిత్రులు పిల్చిన వదు రామంటే న్యాయమా?

ఇంతకూ మనర్పిడ్దలని, యంతిక వైరుధ్యాలు గలవారిని ఏకం చేయవలసిన సంకల్పించే రష్యా అంతర్భం?

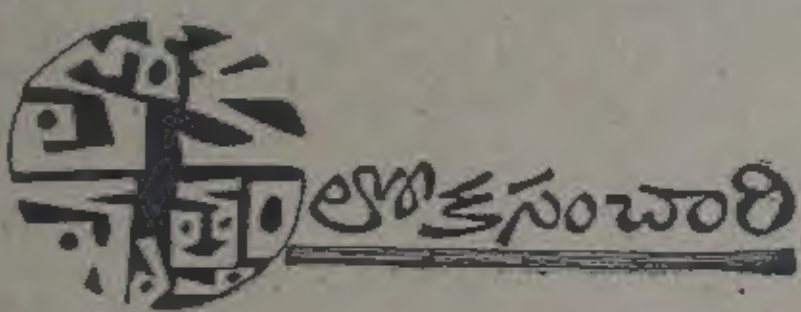
'న్యూఐమ్స్' వదిలితే దోడవడుతుంది. ఇందులో రష్యా ప్రభుత్వ వాటి వినిపిస్తుంది. సెం. 38 గల సెప్టెంబర్ 22 వ తేదీ వందకలో (ఇది వారవారక) ఏదెని మిది పేజీలో డి. వోల్ స్కీ, అనే రక యిత భారత-పాక్ వమరన్న వివరిస్తూ చక్కని ద్విరణచేశాడు. ఎంతటి రాణియ రక్షక, నేర్పు, కూర్పులో వైపు అల్లం, నిగ్రహవత్తి ఆ రకవలో ప్రవర్తించబడి నడో గమనించేసరికి రష్యా నాయకులందు

కానలి విశ్లేషణయవారి 'జమ్మూర్ భారతి'కి వడకనేర్పి, డి. మ. మ. ఈ దిద్దించిన ప్రజ్ఞాశీలుడు, మాజీ ప్రెస్వికార్ శ్రీ. ఎ. ఎం. డి. సి. టేంపో. వీర ముందున్నది కాశ్మీర్ లైబ్రరీలో నెలకొల్పిన వీరి కలాప్రతిమే. శ్రీ టేంపో వ్రాసిన 'ది ప్రాబ్లం ఆఫ్ గుడ్' ఆఫ్ అంగ్ల జటిల గ్రంథాన్ని విశ్లేషణయవారు ప్రచురించివున్నారట.

గల్లన సామ్యభావ ప్రకటనలోని నవ్యత్వం చోక్కతమైనది. వ్యాసమంతటిలోనూ (1500 మాటలూటాయి రమారమి) ఒక పొల్లు

మాటలేదు, తిట్టి, మర్రి తిట్టించుకునే అలవాటు అప్పినవారు ఇంత పొంగంగా, —కరవ 11-వ పేజీలో

ఎదేశి సాయంలోని మర్మం

స్మిత్రులు మిగిలిపోయింది. అనకట్ట ఉమ-రిజర్వాయిర్లను ర్వంపం చేసాడంటు న్నాడు. కానిక సంపూర్ణంగా ర్వంపమై పోతాడు. అంక్షం ఒక్కడికి, అప్పికన్ల అండ్ కోనకూ 'స్మిత్ రాల్ఫం' విలక్షణం. డ. అప్పికా, పోర్చుగల్ కలిసివస్తే, వెస్ట్యంట్ల అవభ్యాక కావలసివంత కలిసి వస్తుంది. ఇంతి ఉప్పకండి స్మిత్ పాలన భద్రంగా ప్రకడం దువ్వరం.

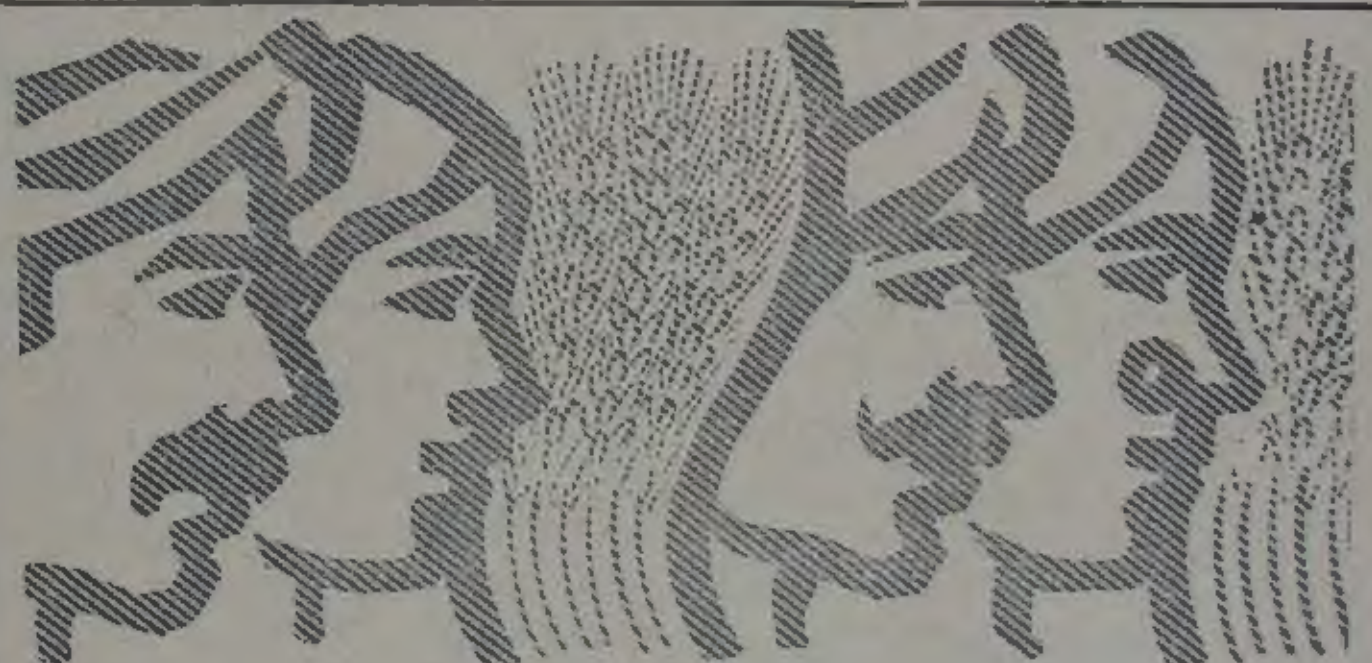
ఇంకో పిషియాలో, బండి మాడిలింగ్ (గొప్పరాడు) మకర్తాయ అప్పికి అడుగు లొత్తి మడుగులొత్తి మాడిమిగ్రులైన నల్లి కమ్యూనిస్టులందర్నీ (మందరికం అక్కడ వేస్తే మనకు తెలియదు) ప్రభుత్వకాల లర్పించిపోయింది. ప్రకాశిత సంస్థల స్పిండ్లనుండి పరి పాక చేస్తున్నాడు. వ్యయంకృత పరాధానికి వ్యయం గా ప్రాయశ్చింతం చేసుకుంటున్నాడు.

టోపాని వర్తకంలో మనకు మర్మం అందుకు పుడుతుందట. అమెరికా ఒత్తిడివల్ల అది అగిడమాట అలభ్యము. అగిడినిజమే

గదా! అగిడిమాటా అలభ్యమవలేదు నేయం. ఎవరూమీ ఎవరుమీకీ మనశేమి, విసకుంటే మనశేమి? నిండా మునిగిన వారికి చరి ఏ క్క డి డి? మనకు యిస్తే అరుపు తీసుకుంటాం. ఇవ్వకుంటే కాళ్ళు వట్టుకోము.

ఎందుకంటే ఈ సాయంలోని మర్మం మనకు తెలిసిపోయింది. వరమలి సీమ దిద్దినా, కూర్చున్నదిమిద్దినా అ సాయంతో పొయమిచ్చే దేశంలో పొయగిని కాను గోలు చేయవలెను. వర్తకభ్యాంక్ కదితర ప్రవంధనంపై యిచ్చే రుణాలైతే, వర్తక సీమలను మిసపోయింది మిగిలిన సీమ లలో ఎందులోనైనా కా ను గోలు చేయ వచ్చును. సాయంవల్ల ఎగుమతులకు పెట్టు బడి లభిస్తుంది. సాయం వరమలి సీమల ముది తగ్గితే, ఎక్కువ ఎగుమతులచేసి, కొనుగోలు శక్తిని పెంచుకోవలెను. క్రమ ఎక్కువ. ఎంతమనం ఎగుమతుల రక్కవ తేసినా వరమలి సీమ లో మన ఎగు మతుల అవసరానికి వరిమతులున్నది. ఒక స్థాయి దాటిపెట్టడకు ఇక వరేంట్

—కరవ 11 వ పేజీలో

మన వ్యవసాయదారుల్ని చూచి మనం గర్విస్తున్నాం. వారి చేతులే మనకు పంటలను తెస్తున్నాయి. మన సరిహద్దు ప్రాంతాలను కాపాడుతూ, పోరాడుతున్న యోధులకు ఆహారాన్ని తెస్తున్నాయి. యంత్రాల వెనుక పనిచేస్తున్న పనివారలకు ఆహారాన్ని తెస్తున్నాయి. ఇంకా ఆధికమైన ఆహారాన్ని తెస్తున్నాయి. మనం ఈవిధంగానే స్వయం శక్తిపై ఆధారపడి ఉండవచ్చును. ఆహారాన్ని దిగుమతి చేసుకోవడానికి తక్కువ ఖర్చుపెడితే, రక్షణ కార్యాభివృద్ధికి ఎక్కువ ఉంటుందని, మన వ్యవసాయ దారులకు తెలుసు. అవును. మన వ్యవసాయదారులు చేశానికి సేవచేస్తున్నారు. మీరు చేస్తున్నారా?

**భారతదేశం ఒక్కటే
భారత జాతి ఒక్కటే**

★ ★ దురహంకారి, దుష్టజంతువు ★ ★

చిరుతపులి : దాని స్వభావం

చిరుతపులి అతి ప్రమాదకరమైన జంతువు. తన సుందరమైన ముఖాన్ని కనపరచుకుంటుంది. అందరినీకూడా, దుప్పి నుండి ఉలికిపెట్టి దుక్క, పిల్లి, గాడిద, పంది వలె, అందరినీకూడా దోచుకుంటుంది.

అడవిలో కొంతమేర తన సామ్రాజ్యంగా చేసుకొని, విచ్చలవిడిగా కడుగుతూ నివసించుచున్నాను. పొములా మృదువుగాను, అరిగి ఆకస్మాత్తుగా మిడతగెంతింపుతుంది. అడవిలోపుండేదియక తుంగ తుప్ప దాటున వక్క, లేక చెట్టుమీదపొంది పుండో కంటికి కనబడకుండానే మెరుపులా మిడత గెంతుతుంది.

ఇది అతిహాని. తిరుమూరి. ఎత్తుకు ప్రాంతమైన శక్తి, ముక్తి, క్రైస్తవ, స్వేచ్ఛ.

తాను ముచ్చగా దాతుకున్న చిరుత పులితో దాక్షిణ్య సీతారామరావు

కలిగి ఎప్పుడూ కయ్యూరికి చాలుదుప్పు తుంది. దీక్షతోబాదా బాగా మడగడం తుంది కనుక రాత్రివేళల్లోనే ఎక్కువగా వెటాకుతుంది.

మనుష్యుల మీద పడుచుంటే దాని ప్రయత్నమంతా తన ముందరివంతుతో కళ్ళను పీకాలని, నోటితో మెడను చుంకింపుతుంది.

దాక్షిణ్య
పి. సీతారామరావు
చుకోవాలనీ, వెనకకాళ్ళతో పొట్టను దిబ్బాలని.

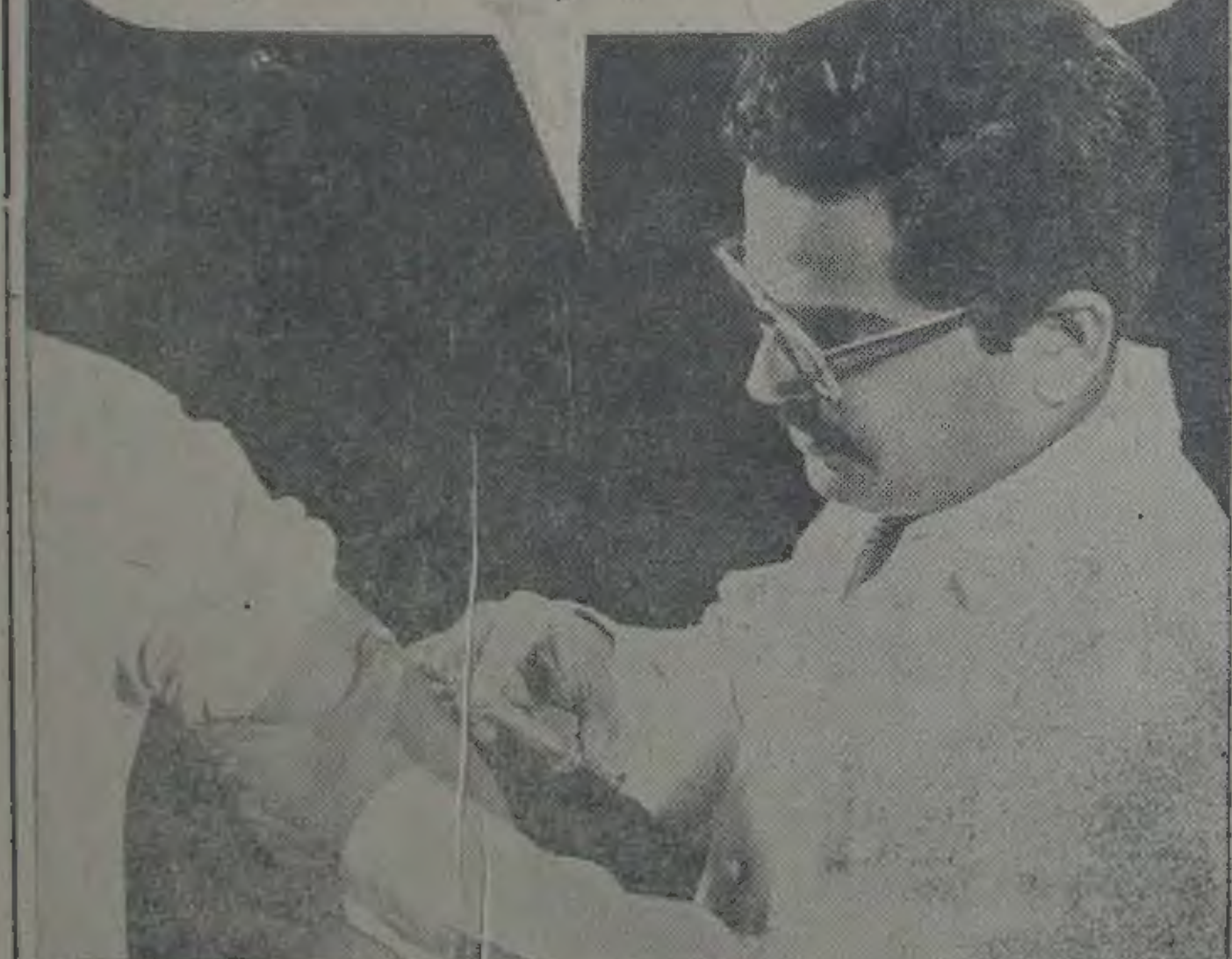
ప్రఖ్యాతి చెందిన వెటెనరీయన్ దానిని చిరుతపులి అతి ప్రమాదకరమైన జంతువు. దీనిలో అవంతంనా అవశ్యం లేదు. ఎత్తులో ను, అభివృద్ధి పులికన్నా యిది దిన్నెనా శక్తివంతమైనది. దెబ్బపెట్టు. యుక్తిగా తెలివితేటలతో ఏవనిచేసినా ఒక నిర్దిష్ట మయిన పద్ధతివకారం ముందాలోదనతో చేస్తుంది. పెద్దపులి దోర్లంతువయితే, ఇది అమిత దురహంకారి, దుష్టజంతువును. పులి తన జేహదాత్యంమీద ఆధారపడి క్రైస్తవంగా పోరాడుతుంది. ఇదికన అహంకారాన్ని వెటాడబానిసి ముందు ఎంతో తెలివినా చాటుకొన చతురతతో పరిస్థితులను పేరీట చేసుకొని అందుకు అనువుగా, నమయోదితంగా వ్యవహరిస్తుంది. గాలివాటం తనకు అనుకూలంగా లేకపోతే తన చానన, తన వెటాడాయే జంతువు పోల్చుకుంటా అ జంతువు పేదలోనే పొర్రాడి అనుమానం కలగకుండా చేసుకుంటుంది.

మన అడవిలోపుండే జంతువులన్నింటిలోనూ ఇది చాలా అందమైనది. అక్కడ జీయమయినదీను. ముదురు నవ్వు వచ్చే మిడ కానంత నల్లదనమర్పణంబాయి. పులి తన తలను చాచుకోలేనికావున ఇది తన శరీరాన్నింతా యిమిడ్చి, మిట్టపల్లాల చాలు కప్పా, గడ్డి కంపల చాటుననక్క, అమగులో అమగు మేనుకుంటా జంతువును నమిపెట్టుంది. అవసరమయితే 40 అడుగుల దూరంనుండికూడా దూకగలదు. శరీరంలోని ప్రతిఅంగమూ దీనికి అన్ని విధాల తోడ్పడుతుంది. అతి సూక్ష్మదృష్టి గలది. సున్నితమైన శబ్దాలనుకూడా వివగల్గిన శక్తి, కరుకైన కోరలూ, వాడిమైన గోళ్ళు, అతివైద్యమయిన దవడలు, చాచుకులా పదిలేసి మూతి మీసాలూ-అన్ని పొంది పుండి వెటాడేందుకు అనువుగా అమిరాయి. తన వన్నెకూడా పరిసరాల్లో కలిసిపోవడానికి అనువుగా పుంటుంది.

ఇది అతి మెరుగువయిన జంతువు. తనను వెటాడుతున్నారని తెలిస్తే తుప్పల మాటునా, పొడలమాటునానక్క కడలకా మెడలకా పొందిపుండి వెటాడు తనకు అనుకూలంలోకి వచ్చాక ఏడుగులా ఒక్క పుడుకున మీదకుమాటుతుంది. ఒక్కొక్క పారి చెట్లెక్కి చాకకడంగాపుండి కొమ్మల మీద అణిగిపోయిపుంటుంది. వెటాడు చూడకుండాపోతే అదృష్టవంతుడే. కచ్చా కచ్చా కలికాయండి ఏడుగులా మీదకు గెంకిందన్నమాటే. క్షణంలో చాల్చగలిగి చేసే (Quickest of the quick shooting) వెటాడి మనుగడ. వేలమీద ఎంతో సులభంగా మనలగలదో చెట్టుమీద —కొంత 10 వ శేతలా

“నా వృత్తి ఇతరుల క్షేమం పరిరక్షించడమే... కాని, నా సంగతి ఎవరాలోచిస్తారు?”

“ఈ వృత్తిలో నా అవ్యక్త మంగత నేనే ఆలోచించుకొనాలి. వార్తకథలో నా ప్రస్థానం కలిగి నేనే ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. నేను రిటైరు అయిన తర్వాత నా కెవరూ ప్రాతినిధ్యం కలిగి, ప్రాతినిధ్యం కలిగి, లేదా ఏంకనగాని ఇవ్వకుండా ఉండాలి. ఎండోమెంట్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ పాలిసీ అన్న పేరుతో జీవిత భీమా పట్టా ఒకటి ఉన్నదని తెలిపేవరకు ఈ పథకం నన్ను వేరించింది.”

దాక్షిణ్య అనుభవంతో దాక్షిణ్యలో నా ప్రమాదకరమైన జంతువు తన సుందరమైన ముఖాన్ని కనపరచుకుంటుంది. అందరినీకూడా, దుప్పి నుండి ఉలికిపెట్టి దుక్క, పిల్లి, గాడిద, పంది వలె, అందరినీకూడా దోచుకుంటుంది.

జీవిత భీమాతో మీ కుటుంబం భవిష్యత్తు సురక్షితం

సౌఖ్య సమీక్ష

ఉదయగిరి దుర్గము (చారిత్రక ఖండకావ్యము)

గ్రంథకర్త: శ్రీ అగస్త్యరాజు సర్వేశ్వరరావు; మూల్యము: రూ 1-25; ప్రాప్తి స్థానం: గ్రంథకర్త, కోత్త పాళెం, గూడూరుతాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా.

నెల్లూరు మండలములో ఉదయగిరి ఒక తాలూకా కేంద్రం. ఆ సగరప్రాంతంలో నేడు కనువిస్తున్న శిథిల కళాఖండాలు ఒక నాటి అద్భుత చైతన్యాన్ని చాటుతున్నాయి. గ్రంథకర్త “విజ్ఞప్తి”లో “ఆ సగర శిథిలమండలంబిందినపుడు వారోగల్గిన రావములే ఈ రచనకు నిదానములు” అని చెప్పియున్నాడు. విశేషించి కవి ఆ ప్రాంతమునే అగుటవల్ల దాని వుట్టు పూర్వోక్తరాలను యథాతథంగా ద్విధించగలిగాడు.

ఈ ఖండకావ్యము 1. వరదయము, 2. ఉచ్చేగము, 3. అత్యుత్తయము, 4. ప్రళయము, 5. నిర్వేదము అని ఐదు భాగాలుగా విభజించబడింది.

(1) క్రమ వర్ణనాగమంలో కవి ముగ్ధ పూర్వవైఖరార్పి కలంబులతో వెళ్లటం, అక్కడ ముగ్ధభావముతోవున్న ఒక కవిత్వ మూర్తిని చూడటం, ఆ మూర్తిని చూడటం దేవునిగా సర్పించటం, తదుపరి వాడెవ్వరు వరసర్పర పరిచయపూర్వకంగా మూర్తిని కోవటం అన్న విషయాలు క్రమంగా

వర్ణించబడ్డాయి.

(2) ద్వితియభాగములో నా వసుధు కవికి తదుర్భుధురాలైతరచాలను వివరమూ అద్భుతరాయల కాలమునాటి విశేషాలూ అను పేర్కొనబడ్డాయి. ఈ సంవత్సరములో అచ్చటి అమోఘ శిల్పదానంతో కావలసిన 364 చేపలూ మరుమృగధావీ గుటి కావటం, అవశేష పరాక్రమముతో వైకుంఠ నదికివ పీఠవదుల సాహసోపేతపర్యట, కృష్ణరాయలు అద్భుతకళాయలను కయింద కలిగి అతనికి రాల్చొచ్చి అన్నగిందటం అను అంశాలు వివరించబడ్డాయి.

(3) తృతియభాగములో ఉదయగిరి దుర్గమందలి వసుదోకండు కొల అద్భుతమైన, అగస్త్య రామలూనిగిడించిన చెన్న రాజా దుర్గపాలనలోచూపిన పాటవము, రాజులు తమ పరిపాలనలో ప్రవర్తించిన చార్మిక శస్త్రము, ప్రదల సుఖతీవనము, కవులు, గాయకులు మొదలగువారి కళా ప్రదర్శనలు వివరిస్తూ అతడు శిల్పవిద్యను మున శిల్పాలు ప్రవర్తించిన ప్రతిభను విశేషించి వర్ణించటం జరిగింది.

(4) చతుర్థభాగమున చాళుక్యులు ఉదయగిరిని ముట్టించినా తెలుగువీరులు చూపిన ఐక్యరాజ్యమాల, తుపాన శత్రు తంత్రానికి తోటి ఉదయగిరి దుర్గము వలెనా కావటం, అదేవేవలముల విశ్వం ననము మొదలగు విషాదకర చార్మిక పరిస్థితులు విశదీకరించబడ్డాయి.

(5) పంచమ భాగములో దుర్గవలనా —కొంత 10 వ శేతలా

జనమేళన జన్మదినం

నెల్లూరు అనాసక్తత - పాఠశాలల వుత్సాహం

- ★ విడవలూరుకు టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి: గ్రామాలలో పి. సి. ఓ. ల వుపయోగం
- ★ మల్లపుపల్లె బుందెపోటు: ఒకరిచావు
- ★ భుక్కాయపల్లె ప్రేలుడు: అప్పారావు పాళెం మరణం: లారీప్రమాదంలో చావు
- ★ పెదచెర్లోపల్లెకు హెల్తు సెంటరు
- ★ బ్రాహ్మణకాక కొట్టటం: ఒకరిహత్య

విడవలూరు టెలిఫోన్

విడవలూరులో నెలకొల్పబడిన టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి కార్యక్రమం శ్రీ శ్రావణ మహర్ 21 తేది ప్రారంభం కృతం చేయబడింది. తీర్థాల్లో 16 వ ఎక్స్చేంజి. ఈ ఎక్స్చేంజిలో ప్రస్తుతం 10 కలెక్షన్లు యివ్వబడినవి. ఈ వసీతుగా విడవలూరు గ్రామానికి మరింత ప్రయోజనం. అంతే కాదు ప్రక్కల గ్రామాలకు కూడా యింకా కోర లేదన్నమాట.

విడవలూరులో టెలిఫోన్లు పెట్టుకున్నవారు: పొన్నలూరు రామరెడ్డి (39), విజయ రామరెడ్డి (32), మనకూరు సుందరరామరెడ్డి (25), పోమవరపు రామరెడ్డి (28), రేణుక బిర్రామరెడ్డి (44), ఉగ్రమూడి శేషారెడ్డి (22), తల్లిరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డి (42), పోమవరపు రామరెడ్డి (24), వట్టికాల్ రెడ్డి (30), టెలిఫోన్ ఎంకౌంటర్ (30) కు టెలిఫోన్ అనుగ్రహించినవి. బ్రాహ్మణిశాస్త్రి వెంకట చారిచారి టెలిఫోన్లది.

ఇదిగాక స్థానిక హాస్పిటల్ డాక్టరుకు ఒక టెలిఫోన్ యివ్వబడుతున్నారట. ఇలా వడవలూరు (నెల్లూరు హోల్) ది. మల్లికార్జునరెడ్డిచూడ కర్నూల్ చాలోకం.

ఈ ప్రారంభోత్సవ సమయంలో పూర్వ ముఖ్య అధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసురెడ్డి అధ్యక్షత వహిస్తూ, రామ

స్వర్ణం కోడూరు చాలోకం ఒక ఎక్స్చేంజి నెలకొల్పడం అవసరమని సూచించారు. గిడి కోడూరుకు ప్రస్తావించారు. తీర్థా గ్రామీణులంతా టెలిఫోన్ సౌకర్యాలను వివరించేస్తున్న పోస్టల్ కాలను కలెక్షన్లు ప్రారంభించారు.

నెల్లూరు టెలిగ్రాఫ్ కాల నెట్టింగ్ లో లభించు, టెలిఫోన్ సౌకర్యాల విస్తరణలో అత్యంత శ్రద్ధావహులు ప్రదర్శిస్తున్న శ్రీ ఎం. ఆరురామరావుగారు సదస్సులకు హాజరవుతున్నా; తోటపల్లిగూడూరు, అత్తూరు, పోలవరూరు ఎక్స్చేంజిలకు మంజూరైస్తున్నవి; తెన్నూరు, పూర్ణిపాలెం అంబంకి వద్దెలా పడకొండుబట్ట వట్టికాల్ అప్పలూరు నెలకొల్పి ఒడగలవని చెప్పారు. విడవలూరు టెలిఫోన్

—కోరవ 12 వ పేజీలో

చేత కల్యాణానికి వూరిచేసిన పూజ్య నాయకుడు, భారత ప్రభుత్వ ప్రధాని శ్రీ నేమడు ఇవహర్ జనవారి 27 వ జన్మదినోత్సవం తీర్థాంతరంగా జరుపుకుంటున్నారని తెలిపారు. ఏ పుట్టినది తెలిసినా పాతకాలకు ప్రాధాన్యత వహిస్తున్నారని, ప్రజలు తమంతకాముగా జీవించాలని, జీవి పెద్దదోవం. చేత మహానాయకులను స్మరించుకుంటుంటే మనం వచ్చినది ఏమిటంటే? తీర్థాల్లో జరిగిన జన్మదినోత్సవ వార్తలను వినివ యిస్తున్నాము.

నెల్లూరు: 10 వ పేజీ నెల్లూరు ఉత్సాహం నెల్లూరు జన్మదినోత్సవం జరగలేదు. కాంగ్రెస్ నేతలనుండి జరగలేదని ప్రకటించారు. అయితే యింకా! విద్యా శాఖ వారిలా అన్ని పాఠశాలలను కలిపి పిల్లలవంతుగను గొప్పగా ఉద్బోధించుకుంటే, వారు నెల్లూరు మరదితాయి; గవర్నరు, ఇతర పున్నకావికార్ల ప్రీత్యర్థం వారిది నోత్తువాన్ని ఉద్బోధిస్తున్నారు. లేకుంటే 14 తేది నెల్లూరు జన్మదినమే, అరేబి ఏమిలేకుండా, 18 తేది జరగడం ఎంత విధ్వంసంగా, విధ్వంసకరంగావుందో చూడండి! ఉన్నవారి అభిమానాన్ని పొందాలిగాని, గతించినవారివల్ల లాభమేముంటుందో!

తీర్థా స్థాపనం యాజమాన్యవ మూలం ఆర్. ఎన్. ఆర్. హైస్కూలు వారు కాలిపాని శ్రద్ధావహులతో నేత వర్తనంగా జరిపారు. స్కూలు గడులన్ని దీని విద్యార్థులు పోషాపాతంగా నెల్లూరు వొమ్మంతో, రంగు తోరణాలతో అలంకరించారు. మా తీర్థా శ్రీ పేరూరు

లక్ష్మణగిరి అధ్యక్షతన నర జరిగింది. హైస్కూలు శ్రీ ప్రభావినెంగు నవంబరు 14 తేది ప్రాముఖ్యతను వివరించారు. తీర్థా స్థాపనం చార్వర్తి 13 ఎన్.

మందరరాజారావుగారు నెల్లూరు ఉపా ముఖ్యనెలను వేగడిస్తూ, బాలురుచూడా వారివరే త్యాగమూర్తులుగ, చేతభర్తలుగ, పాప్యవాదులుగ, స్వతంత్రతా ప్రయోలుగా తయారుకావలసిన పుట్టిడిల చారు. బ్రయినింగ్ కాలేజీ ప్రెస్సిపాల్ శ్రీ డి. ఆర్. దీనదయాశాస్త్రిగారుగూడా ప్రసంగించారు. ఈ ముల అలంకరణ, నెల్లూరు బిశేషం పోటీలలో మొదటి వారుగావచ్చినవారికి విజయమకులంవంకం జరిగింది.

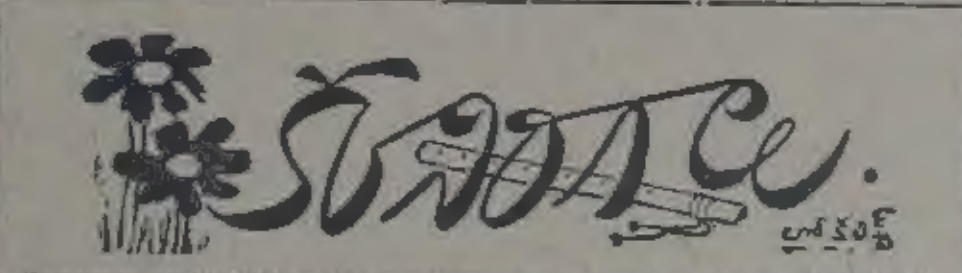
అధ్యక్ష మోద్యస్తరు శ్రీ వేగూరు వెంక

ఉత్సాహంగా మూలపేట వేత సంస్కృత శాస్త్ర పాఠశాలలో నెల్లూరు జన్మదినాన్ని వైభవోపేతంగా జరిపారు. ఇద హర్దిత వ తాన్ని ఎర్రగులాబీలతో రమ్యంగా అలంకరించారు. వెంకటపూర్ణు గారు నెల్లూరుగూర్చి గంభీరంగా మాట్లాడారు. 'నెల్లూరు అమర్ హా' నివాసాలతో పుట్టిన పరిశ్రమవస్తుంది.

గూడూరు: తీర్థావరకీర్తన గుర్తి పర్వస్వ స్కూలులో వైభవోపేతంగా జరిగింది. ప్రభుత్వ పాఠశాల అంధ బాహవ వ్యాసకులు శ్రీ ఎం. వెంకటపూర్ణు అధ్యక్షత వహించారు. ప్రభావోపార్జాయకు శ్రీ గుర్రం రాధాకృష్ణయ్యగారు నెల్లూరు వందకుది చేశానన, త్యాగశీల శాలకులు అలంకరణతోవారిని హితవు పలికారు. శ్రీ జులను వెంకటరామ మూర్తిగారు తొంగైనుపాలసేపు అస్తా వధాన కదితా ప్రదర్శనం చేశారు. విద్యా ర్థులు హెడ్మాస్టరుగూడా కవిని అర్చనాట వదార్చతో, కాశ్మీరు కావంతో వత్సరించారు. పిల్లలకు మిత్రాయవంబి పెట్టబడింది.

మునిసిపల్ మిడిల్ స్కూలులో మాతీ శేర్మూ శ్రీ పొన్నలూరు కోవారెడ్డిగారు అధ్యక్షించిన జనహర్ జయంతి వరలో స్పెషల్ అసెంబ్లీ శ్రీ కె. అంజనేయులు, శ్రీ పి. సి. రెడ్డిగారు వుపస్థితులైనారు. కళాశాల ప్రెస్సిపాల్ డాక్టరు పాలన్ పిల్లలు పాఠ్యపాఠ్య నెల్లూరు అర్ధ గాల్

—కోరవ 7 వ పేజీలో

భార్యనుగురించీకాదు, భర్తనుగురించీకాదు; భారతీయ సంస్కృతినిగుర్చి—

భర్త ఎవ్వడో చనిపోయాడు, భార్య యింకా బ్రతికున్నది. భర్త అన్నివిధాలా

మహామనిషి. ఎక్కడో సినిమాలోవుట్టి, అందడంలో విద్యనభ్యసించి, చేతచేకాలు తిరిగి, ఎన్నో కాషలను అభ్యయనంచేసి, ఎన్నో విజ్ఞానశాలలను వెతకల్లి, ప్రత్యేకించి భారతీయ సంస్కృతిని ప్రచారానికి తెచ్చిన విజ్ఞానవని అతడు. అమెరికాలో స్థిరపడి అక్కడే విద్యాభ్యాసం పొందిన మహా ముని. ఆయనభార్య అమెరికన్ కమనీ. వారి శివప్రవాహం దిశ విదితమైన సెలయేళ్ల నమ్మకసంక వొక అంతర్జాతీయ ఖాదరి. భర్త బ్రతికుంటేగా ఆయన అదే శాసనాచారం భార్య భారత దేశంవచ్చి వంస్సుకం. నెల్లూరు ప్రాచ్య సంస్కృతిని విశేషంగా అభ్యయనంచేసి అమెరికాకు తిరిగివచ్చింది. భర్త గొప్ప వాడైతే వంత మాత్రాన భార్యకుడా గొప్పదినావాలని ఎక్కడాలేదుకాని అమె మొన్న నెల్లూరుకు వచ్చినపుడు అమెను దర్శించుకోవడం జరిగింది. ఆశ్చర్యం వేసింది-భర్తగారి జీవిత వ్యక్తిత్వాన్ని తన సునరాల్లో మొట్టా జీవించేసుకొనివుంటా అని. మనలో యొక్కడా లేని భారతీయ సంస్కృతి అమెలో అయి వణుపునా చర్చనమిచ్చింది.

ఇంతకూ అతర్త ఎవడు, భార్య ఎవరు అని మీరిదగుకాదని గొడుతెచ్చి, భర్త అస్థిలను ఇయిన గోర్మెమెరకు భారత

—కోరవ 12 వ పేజీలో

అంధప్రదేశ్ - పత్తికనర్పణలు - నెల్లూరు.

తెండరు నోటీసు

నూనరింకెంకెంగు యింజనీరుగారి అఫీసులో 15-12-55 తేదిన ఈ కింది వసతుల కె. టి. శ్రావణంలో స్థిర తెండర్లు తీసుకొనబడును.

వరుస నెం.	వసతు	తెండరు డాక్యు మెంట్ల తీర్చి	తెండరు డాక్యు మెంట్ల కోరుకుట ఆఖరు తేది	తెండరు డరావతు తునుము
1.	(i) నెల్లూరు తీర్థా-కోవూరు కా: మంగళవారం చెరువునల్లయ రానలయొక్క 0.7-1 దగ్గర అవుతున్నట్లు వెంటర్ ఎస్కేవింగ్ మార్కులు 20-40	4-12-55	చూ. 3500	
	(ii) నెల్లూరు తీర్థా-కోవూరు కా: కడనూరు చెరువుకట్ట నుండి పల్లివాగుకు కుడివైపు నుండి వడ్డెబ్బాంకు నిర్మించుట			
2.	(i) కోవూరు కా:-పల్లివాగుకు స్వాంపుద్రయము అంకృతవద్ద అనబో పాల్ స్టాంపు నిర్మించుట			
	(ii) కోవూరు కా: పల్లివాగు యొక్క వడ్డెబ్బాంకు మె. 2/6 దగ్గర అనబో పాల్ స్టాంపు నిర్మించుట	20-40	4-12-55	చూ. 3000
3.	(i) కోవూరు కా:-అల్లూరు చెరువు చెరువుయొక్క పొడు పోయలో అద్దుకట్ట నిర్మించుట			
	(ii) కోవూరు కా:-అల్లూరు చెరువు చెరువుయొక్క 1-వ అలగును వెంటర్ ఎస్కేవింగ్ వద్ద వదునూ మార్కులు			
	(iii) కోవూరు కా:-నెల్లూరు-యిన్నవల్లి రోడ్డులో మె. 125/3-4 లో రోడ్డు తీర్చి అభివృద్ధిపరచుట	20-40	4-12-55	చూ. 2500

—సి. హెచ్. జగన్మోహనరావు.
నూనరింకెంకెంగు యింజనీరు, నెల్లూరు వెర్సికె.

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

E. P. No. 21 of 1965 S. G. No. 572 of 1963

నల్లూరు శ్రీరామబాబురెడ్డి —వాది
నల్లూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ క్రింద సమాధువర్తులన్న పెయ్యులదాతల సైరాపిడి 10-1-58 తేదిన వగల 10 గంటలనుండి సాయంత్రం 5 గంటలవరకూ ప్రే కోర్టువారిచే కోర్టు ఆవరణములో యాలం చేయబడును.

— సైరాపిడి పెయ్యులు —

నల్లూరు డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రేషన్ యిలాశ కావలి వద్ద డిస్ట్రిక్టులో దేనిన కావలి తాలూకా రిజిస్ట్రేషన్ వందాయం యిరియూలో దేనిన రిజిస్ట్రేషన్ గ్రామంలో ప్రతివాదికి మక్కు అనుదవంకరియిందే సైరాపిడి వివరణ:-

లాలు నెం.	వదా నెం.	సర్వే నెం.	కాపు	విస్తీర్ణం	సర్కారుపాటు
1.	76	55	మెట్టి	4-58	470-00
2.	77	56	,,	5-28	580-00
3.	78	56	,,	15-33	1550-00
4.	79	57	,,	20-39	2100-00
5.	80	57	,,	17-42	1750-00
6.	81	118	,,	4-16	416-00
7.	82	118	,,	18-25	1825-00
8.	83	118	,,	8-58	858-00

—టి. రామమూర్తి, వాది అడ్వోకేటు.

వలూ కేం ద్ర మే తరించాంనన్న బాబ్బి

ಪ್ರಾ. ಕ. ಪ. ದಿ. ಟಿ. ಪ. ರಂ. ತಿ. ನಾ. ಜಾ. ರಾ.

అయితే, నానార్తవపాగరను కావ్యమున
వికలమంది తొలగించి చానకయ్యులు

అయితే, సాగర్లువపాగిరేను రాష్ట్రవం

పరమార్థబోధకుని బోధించి ఉపాసకునిగా మారుచు
నూతనము ఎన్. బి. శ్రీ చక్రయ్య రావు

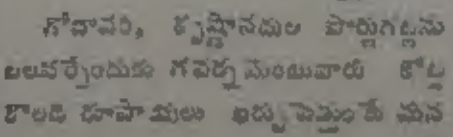
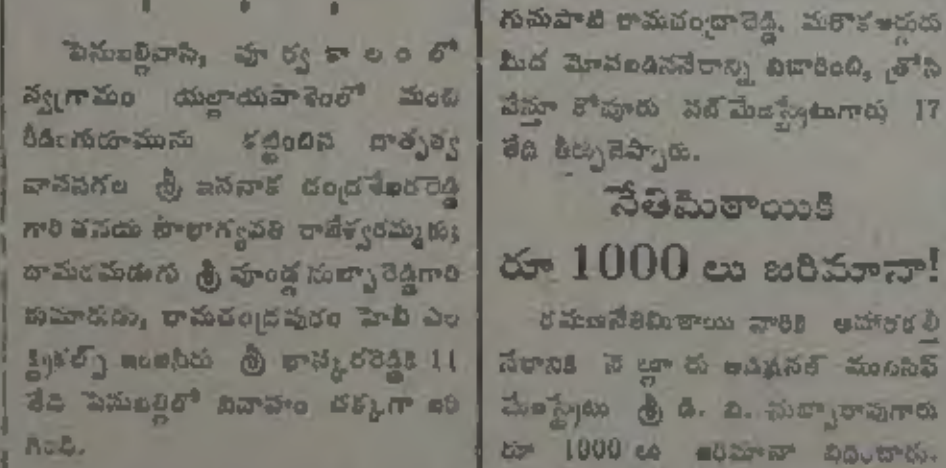
30 50 60

70 80 90

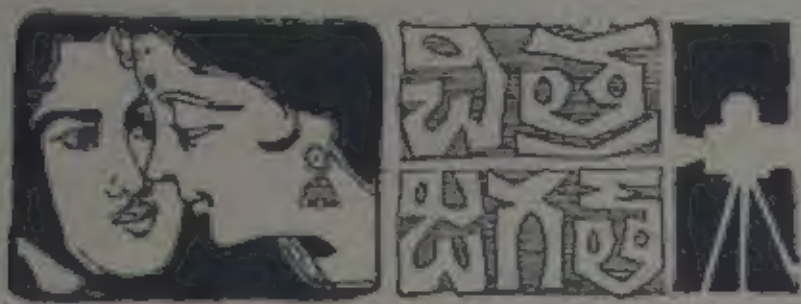
21

1997

వీరమొదటియూర్ వచ్చుచున్నట్లు

నెలూరులో మాట్లాడితే ఒక పిల్ల
ప్రశస్తిని బదిలీచేస్తుంది. ప్రతిదినం
ఒక్కోరోజునా ఒక బాలబాలికలను
ఒకరి రెండురోజులు పాఠశాలకు వస్తున్న
విషయ పాఠ్య సవరించబడుతుంది. ఇవి
నివ్వడం గాకాస్తే ఒక పిల్లల ప్రశస్తిని
అప్పుడు ఇవ్వబడుతుంది, రెండు రోజులు
గాకాస్తే ఒక పిల్లల ప్రశస్తిని
ఇవ్వడం గాకాస్తే ఒక పిల్లల ప్రశస్తిని
ఇవ్వడం గాకాస్తే ఒక పిల్లల ప్రశస్తిని

అభిప్రాయాలు

★ ఇల్లాలు ★

మా సమీక్ష...

సర్వసాధారణం. రచనా విధానం, వి. అర్చి. చాలా ఇలా ప్రాప్తమౌతుంది.

అమీకాక్ష 'ఇల్లాలు' నామక కాగితం పుడికాని, అతర ద్విత్వం, అక్షరాలు, చర్చలు, మొదలైన విషయాల ప్రసక్తి తెచ్చి చాటి పెట్టడం కొద్దిగా అవసరమనిపిస్తుంది.

ఇల్లాలు ద్వారా పాఠకులు-రాసు ముఖం లేకుండా అన్నాడు. కాని చరిత్ర చెబుతున్న గీతాంశం ఎవరు? ఎన్నో ద్విత్వాల నడిచి, ఎన్నో భూమికలను దరించలేదు? చక్రవర్తిలో 'మధ' గా విలువనుకో 'కళాభావ'గా, 'సీతా రామకళ్యాణం'లో సీతగా, ఇంకా అనేకానేక మౌనాశ్రయాల నడిచి చరిత్రకల్పం పొందిన సజీవాలు?

అట్లే 'తేనెమనసు' కాలంలో పోడి పెట్టడం చింతించాడు. దాని కథానంది ప్రాసంబోధి, దీనికవలెను. అటువైత కళ నాకుండా తమకాగా, తేలిగా, మలాసాగా సాగి 'తేనెమనసు' కథను అందించిన వలులు వారి చరిత్రకల్పం సంకల్ప కరంగానే నడిచారు.

పోతే 'తేనెమనసు' రచనాకర్తలు లేకుండా అన్నాడు. మౌనమనగా పేరు పొందిన రచనా కర్తలుగా వీరి. అయితే అది అమీకాక్ష 'ఇల్లాలు' నామకం? మిగిలినవి పై ఇల్లాల కథా ప్రసాద కల్పన వాడేమిటాడగా! అలాంటి సంతకాల పరిమితమింకా దిశిష అనుభవమన్నవాడేగా!

రాజేశ్వరరావు-మంజులాల లేరు అని అలా అన్నాడు. కాని వారిద్దరికి కిసిపోని కె. వి. మహాదేవరావు వున్నాడని! అందు వల్ల యిల్లా పేరు పోడిగా నరిపోల్చడం జాగురేదు. ముఖ్యంగా కొత్తనలులను ఆ చక్రవర్తి హాడడం జాగురేదు. 'ఇల్లాలు' చిత్ర పాం కేళిక గుఱులులంకా అరిశేరిన వారే. అయితే మిగిలిన కథలు గురించి. ఒక కొత్తనలుల ప్రసక్తియే వేరుకమా జాగురింది.

మరో విమర్శ

-ద్రవ్యధారు గోపాలరావు

ప్రసాదగారి 'ఇల్లాలు' - సెలెక్షన్ల సుందరి అడుతున్న నిరూపించి కలవాటి అయినా దీనిరిక్కుక చూడలేక పోయాను. ఇదివల రెండురకాలకొరం చూడగలిగాను.

మాయంపూరి ప్రాణాలు నవనము (రాం అనం, మల్లికార్జునాచార్య, రామ రింగ్ మోటిలో వున్నట్లు, ఇల్లాలు ద్విత్వం అయినట్లు, ద్విత్వం దివరవ రాకవచ్చి ముట్టోపుడి. అందువల్ల ద్విత్వం తుది సుందరి మొదటిచస్తాను-

ద్విత్వం దివరవ రాకవచ్చినట్లుగా అన్న కథాకర్త వాడుకరిన సంధిపాపేమి చింత, అర్థరాత్రిపాటు మిగిలినట్లు రాక గదిగర్గరల సుందరమైనట్లు ఎలా పిలు కలిగించాడని. తలుపులను పిగిలుచుందా? దొంగలు పిలిచినట్లుగా వున్న ప్రదేశంకదా అది. అందులోను అయిందో జోతును

దొంగలుచది దొరుకున్నారాదు. అలా అన్నట్లు రాకవచ్చిన తలుపులన్నీ గట్టిగా వేసుకొని వంతుకోవలసిన అవసరంవుంది గదా! అయితే సుందరి ఎలా మేడమిడికి వచ్చింది? జానవదలికంలో 'దొంగను' ఎగిరి వచ్చివుంటుందా లేక 'ప్రేమ' వికృతమోలాగా నిద్రగొట్టించి వట్టుకొని పైకి ప్రాణవచ్చిందా?... ఏమో! ఎలాగైతేనేం వచ్చింది. పిలిచింది. రాక తలుపుకిసింది. సుందరి కోరికతో అలాగే అమెను అగడి లోనే పుందిరించాడు. తొలికోరికతో సుందరి కాలకృత్యాలు తిరుగువలసింది. కాంక్షకృత్యాలు తిరుగువలసింది (కందకవల్లె సుందరి తనగుత్తులు కట్టిపెట్టింది రాక. ఇంతేకాదు సుందరికి వీరినిగావుందని తన మంగళనూత్రంకూడా అమె మెడలో వేస్తుంది. గుత్తులు కట్టిపెట్టవచ్చుగాని వదిల్ర మైన మంగళనూత్రం పిసివేయ వచ్చునా? అలా వెయ్యవలసిన అవసర ముందా? అలావేసినరాధ ఇల్లాలువుతుందా? తన గీతాపారాయణం, దైవతల్లి, కలితల్లి వృధాకాలేదా? తల్లివారుచూమన ముతక రీకట్లో కాలకృత్యాలు తిరుగువలసి వెళ్ళిన సుందరితో మంగళనూత్రం పుండేదే! గమనించుకొనే వారెవరుందా? పోడి ఒక కేళిక మంగళనూత్రం సుందరితో వేసినదేనుకో. సుందరి కాలకృత్యాలు తిరుగు కొనిరాగానే మంగళనూత్రంపిసి మెడలో చాక ఎందుకు వేసుకోవడమో పోసి అప్పుడు మరదించుకో, అలాగా వుద యాస్తే పూజామందిరంలో వెళ్ళి అత్తయ్య వట్టుకుపోతుందిరాధ. తన మెడలో మంగళ నూత్రం పుందా లేదా, అత్తయ్య ఎదురుగా పోతే అమె గమనిస్తూనే వే మౌన వచ్చి వేంకోరం రాక తో కనుపించదా? తెల్ల వారుచూమన ముతకరీకట్లో సుందరికి దొనిగావుండటం దూప్తారేమోమని మంగళ నూత్రం అమె మెడలోవేసిన రాధకు, వట్టు పగలు అత్తయ్య ఎదురుగా తాను నిలు చొని మూర్ఖాడిన వచ్చు తన మెడలో మంగళనూత్రం పుండేలేదోనన్న విషయం అత్తయ్య గమనిస్తుండన్న సందేహం రాధకు ఎందుకు కలగలేదు? మంగళనూత్రంపింద యంత ముగిసినపు, నిరక్షయమవున్న రాధ ఇల్లాలువుతుందా?

ఈ ద్విత్వాలి 'ఇల్లాలు' అని పేరు పెట్టారు కాబట్టి యీ విషయంపై యంత దూరం చర్చించవలసి వచ్చింది. దుగళా ద్విత్వమంతా యీ మంగళనూత్రంపిడి అధారపడివుంది కాబట్టి యంతగా తెప్ప వలసి వచ్చింది. ఒక దిన్న నిరాధారమైన, వేరెదిగంగా నరిప్పారం చేసుకోగలిగిన వచ్చి వేళానికి యంత విశేషప్రాముఖ్య ముచ్చి క త సు నడిచారుకాబట్టి యంత దూరం తెప్పవచ్చినది.

సుందరికా రాకే కుడ ఇల్లం పివ దూరం చూస్తుంది. స్వహాలేకుండా వడి వుంటుంది. రాధకు పిలిచోదను. అక్క రాకలో ఎవ్వరికీ తెలియకుండా, రాధకును పిలుచుకోవచ్చుటకు యిట్లువలసి వెళ్ళింది, గౌరవములంకాని వెండిన అ ఇల్లాలు! ఇది మరో అవధారంమైన అంశం! కోట్లలో ఎన్నో యధార్థాలనుదెపుమా కందీ కనుపించే సాక్ష్యాలను చూపుమా

నేను నీ భార్యవేనంటి అని రాక తలుపులు కొట్టుకున్నా వివరి పేరుగోపాలరావు, ద్విత్వం దివరవ రాక ఒక నిరాధారమైన కట్టుక కట్టుకున్నట్టి అమె తనకాళ్ళే పని నమ్మకాదు. ఎంత అవసరమో ఈ కట్టుక ఒకరక్కని తానవచ్చి తంకా తినుకోతగింది. విమతేవేం వాస్తవికతను బహుదూరమైన నన్నివేళాకో జానవద సరళకో పామికద్విత్వం పిసిమెప్పించాలని చూశాడు. అంతే.

ఒక ప్రశంస

నార్సే సత్యనారాయణ

ఇది మోక దిద్దితమైన కళ. అ విష యాన్ని నిర్మాతలే వచ్చుకున్నారు, చెప్ప కున్నారుకూడాను. తెలుపు, నలుపు, మధ్య మధ్య రంగురంగులతో పొంతం నచ్చి స్పృహ తూతున్న ఈ ద్విత్వం ప్రాచీన ప్రాచీనమైన నిర్మించారు. మాయాలు తెలుగుదేశాలవలెగా, దీనిలోని నన్ను ములోకూడా కాస్త కాలం, పిసి తగు పోకతో కలిసివున్నాయి. కొన్ని సామాన్య పాఠపాటలను మినహాయిస్తే, ద్విత్వం జాగుందనేచెప్పాలి. నన్ను, కాకా పిసి దృష్టిలో పెట్టుకొని తెలిసి తుండా కొన్ని పాఠపాటల దొంగిలించా అనిపిస్తుంది. మన్న పేక్షలు అవాస్తవిక విషయాలనే మెట్టు వ అదరస్తున్నారగదా మరి! ముప్పాటిక ద్విత్వం అయిపోయిందా కా ధమననన్నుమో వుంటాను. కారణం- ద్విత్వంలో కళ యెన్నో మలుపులు తిరుగు తుంది. ప్లాన్ వా కో కృత్యాలు యెన్నో వున్నాయి.

ఒక కొత్తనలుల కె. వి. నాగేశ్వర రావు, కొత్త కర్తకు తుం నడిచరావు మనకు పరిచయమవుతారు.

వ తు న రో చెప్పాలంటే గీతాంశాలి మొదటిపాదానం యివ్వవచ్చును. కొత్త నలుడు వాగేశ్వరరావు తెరకు కొత్తయినా వున్నా పాతవాడేగాబట్టి చక్కగానే నడించాడు. నలుసును, అందంలోను యీ పాతపాటోకూ పిసి పో కు న్నా, కంఠ స్వరంకోమాత్రం కాస్త వెలి కన్పిస్తుంది. కొండలమీద, వో పిల్లో ను ఈయనచేత వేయించిన గంతులుమాత్రం ఎట్టెట్టుగా వున్నాయి. హీరో-హీరోయిన్ల ప్రేమకలా పాలు, దిందులు రంగుల్లో చూపారు. కాస్త రేకరంగురైతే జాగుండేది.

ఇంగ్లీషు ద్విత్వాలనుంచి అరుపుతెచ్చు కున్న దిందులు, కాకిగోలపాటులు మన ద్విత్వంలో పిసిపోవడంలేదు. సైమకలాసా

లను ఒకకోయింకాని ద్విత్వనిర్మాత లందరికీ దొరికన గో సా యి ది బ్యా యికోక్కనా అనిపిస్తుంది.

కళ యెన్నో మంగళనూత్రాలు తిరిగినా కథాగమనంలోను, ఎదిరింగలోనూ వం తివరావుగా ప్రతి కళ వ్యక్తమౌతుంది. కొన్నిచోట్ల విమృశించుకొనగా చక్క తినుకున్నాడు. చిదా- ఒక దిద్దిలాంతమను చూపుతారు. దానివల్ల వురుగు తరుగు తుండటంకూడా ద్విత్వంకొరం. గీతాంశం చేసిన జానవదన్నకల్పం, చామికి కొనరా సాపాత్యం కల్పి లేని జానవదలుగా వున్నాయి.

దలం, వాసంతి, ప్రేమ య ఇం మూలకలు అంత సంబంధంలేకపోయినా హాస్యాన్ని అందించింది. కొంచెంమోతాదు యిట్లు వగానేవుంది. స్వాభావికంగాకూడా లేదు. అయినా ప్రేక్షకులకిది ఒక ప్రత్యేక అక్కడ గదా!

కోట్లలో యెన్నో రహస్యాలు వెలి యిచ్చిన రాక కాను దొంగలచేతుల్లోదిక్కు దానికి కారణం యేమయిందో కోట్లలో చెప్పకపోవడానికి కారణము తెలియదు. కళను పొడిగించడానికే ఆ విషయాన్ని పాతవేత అందికా దెప్పించలేదా అని విద్వంసి. రాధ కనగోతును ఇంటిలో తన తల్లితో చెప్పకునేవిషయం నొంగన్న నాదా రిటి అవతరిమింది విన్నట్లు చూపుతారు. గాజుబీబీమండి అవతరివైపును శబ్దము దినిపించదని దర్శకుడు గ్రహించి వుండాలింది.

విడియేమైనా ఈమధ్యవచ్చే తెలుగు సాంఘిక ద్విత్వాలలో కను పిం దే అనేక లోపాలు యిందులో కనుపించనట్లు. ఎన్నో తవదినోత్తవ ద్విత్వాలకంటే గొప్పగావుంది. అన్నికరగతుల ప్రణలు చూచి అనందించా ర్చిన హం గు లు న్నాయి. అయితే సాదృశ్యము, అమృతము, నాగేశ్వరరావు, ఎం. బి. రామారావు మాత్రంలేరుమా! తెలుగు ద్విత్వవికాసము దూరమయ్యా డనుకున్న ఎల్. వి. ప్రసాద్గారు ఈ కొత్తకరహ ద్విత్వం అందించినందుకు అభినందనలు. ఇంతకంటే గొప్పద్విత్వాలి వారు ఇంకాఅందిస్తారని ఆశిద్దాం.

జమీన్ దొంగ

సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతక తక్కువకాంతువకు సంవత్సరం.

పంపాంగం

మేఘచలన తుషార వృష్టి

నవంబరు 27 తేది మొదలు డిసెంబరు 3 తేదికొగా శీతావళయ తుషారవృష్టి.

అనూరాధకారై

నవంబరు 19 తేది రాత్రి 8-20 గం. మొదలు డిసెంబరు 2 తేది రాత్రి 11-15 గం. వరకు అనూరాధకారైయందును.

నవంబరు తిథులు

27 శని చవితి మ. 12-37 గం.వ
28 ఆది పంచమి మ. 12-24 గం.వ
29 సోమ వృష్టి సా. 4-18 గం.వ
30 మంగళ వస్త్రమి రా. 6-46 గం.వ

డిసెంబరు తిథులు

1 బుధ అష్టమి రా. 8-5 గం.వ
2 గురు నవమి రా. 9-48 గం.వ
3 శుక్ర దశమి రా. 11-11 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు.

నెల్లూరు డి. ముం. కోర్టులో

O. S. 81 of 61 E. P. 84 of 64 చలమల కొండారెడ్డి

మద్దినేటి ఇయరామయ్య —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు డిక్రీ జాకిగాను ప్రకటించా లా లు కు యిందుకైన పుదవారిదివ పెద్దయ్యలు దాఖలా పైరాపైని 29-11-65 తేది వరకు 12 గం. మొదలుకొని 5 గం. లోవల ప్రకోర్టువల్ల నేలం ఇరువలకును.

పెద్దయ్యలు: నెల్లూరు నవరాలవీధిలో వడమరకేసిలో వార్డు 12, పోస్ట్ నెం. 285 క్రిందిమిదై పునూరు 10 అంకములున్న ప్రైవేట్ వరండా 7 అంకములు కాశీ ప్రకాశ పునూరు 15 అంకములు తెండు ఆడుమానములకు లోపి నర్కారుపాట రూ. 4500 లు.

—కె. కోటారెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

పసిరికలు - కామెర్లు
శయవధనలెదు
రాక్షసు. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకుం పిం-నెల్లూరు

OUR DIAMOND JUBILEE YEAR :: 1966
CUMULATIVE DEPOSIT SCHEME
ATTRACTIVE INTEREST OFFERED UPTO 7.54% P. A.
Deposits are received for periods of 12, 24, 36, 48, and 60 months at Re. 1/- or MULTIPLES thereof.
For the benefit of salaried employees and middle class people who can afford to save a fixed portion of their earnings monthly, these deposits are convenient.
WILL YIELD AT THE END OF
Regular monthly deposits of
12 Months 24 Months 36 Months 48 Months 60 Months
Rs. 10-00 Rs. P. 123-50 255-00 395-00 545-00 715-00
Rs. 25-00 308-75 637-50 987-50 1,362-50 1,787-50
Rs. 50-00 617-50 1,275-00 1,975-00 2,725-00 3,575-00
Rs. 100-00 1,235-00 2,550-00 3,950-00 5,450-00 7,150-00
Rs. 200-00 2,470-00 5,100-00 7,900-00 10,900-00 14,300-00
For details please contact your nearest branch
THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED
Regd office: UDUPI (Estd : 1906) Adm. office: MANGALORE

చలికాలానికి ఉల్లేస్యటర్లు ముష్టర్లు సరికొత్త జీవయిష్టలో పచ్చియున్నవి.

వెట్టుకు కాళ్ళుకాసి గోళ్ళకు కుప్పిసరిచుకొంటున్న ఛలి.

చిరుతపులి

(4 వ పేజీ కొరవ)

మాతా అంతఃపురంగానే మనంగలదు. రంధిన జంతువును 100 పాళ్ల బువ్వనా వెట్టుకువకు కినుకొనవచ్చి వలవలో చాచుకుంటుంది.

వెట్టుకగిరి రావు తప్పించుకున్న దిరుత మరీ కృతంగా తయారవుతుంది. దీన్ని వేటాడటంకూడా చాలా ప్రమాదకరం. ఎంతో అప్రమత్తతతో మెలగాలి. వేటగాడు అందుబాటులోవుంటే వెంటనే మీదకుమాటుతుంది. లేకపోతే తప్పించుకుపోయి మోకాళ్ళు విమార్చి వెట్టుకియాలని ప్రయత్నిస్తుంది. ముఖ్యంగా ఏదైనా పొడవుంటే అందులో చాక్కాని వేటగాడు తనను చాటిపోగానే వెనకకుండి ప్రెనరుడు కుండి. అదీ సాధారణంకంటే వర్షివల్లు వదిలి, దుగ్గరకురాగానే ప్రెనరుతుంది. పొరలోవున్నప్పుడు మొరక కప్పిందివా అయిఉంటాడు.

ఇక సరమాంసకృతులైన దిరుతలు లేసే మోరకృతాలు చాలా తెలివితేటలతో కూడిన పూచీతీటంగావుంటాయి. అన్నింటికన్నా యిది మరీ ప్రమాదకరమైనవి. ఇది యెప్పుడూ రాత్రినే వేటాడటంలేక, ఏదీని వేటాడటం చాలా సాహసోపేతమైనకార్యమే; కష్టతరమయినది కాదు. తరచుగా సరమాంసకృతులైన దిరుతల్ని వేటాడాలనుకున్న వేటగాళ్ళి వేటాడటంకుంటారు. ఎంతో అనుభవంతో చాకల తీరిన వేటగాళ్ళునా మామందలెని తావ్వోకివచ్చిన అకస్మాత్తుగా ప్రెనరుతుంది.

మీ తెలివితేటల్ని వర్ణించాలంటే దుర్లభ ప్రయోగ, సరమాంసకృత మానవుల కొరతలేనవి యెక్కువను చెబితేదాని. రాత్రిఅయిందంటే కద్యా అమలులోకి వచ్చిందన్నమాటే, రాత్రిల్లో ఏ ఇంట్లోనైనా అలికిడిఅయితే అవంతలోనే నక్క వుంటేది. ఎవరూ తైలధిరాకపోతే తలుపు తప్పేది. తలుపు తీయకపోతే గొంతువుంటే చొకొట్టా లని ప్రయత్నించేది. అలా పిలుకాకపోతే ఇంటికి కన్నంపేసి ఇంట్లో దూరేది మరొకట పూరియింటిమీదకు తవలంటో దూకి, కంకలేనుకొని లోపలకుపోయి మువ్వలనుకంచి లాక్కొని పోయేది. ఒకమాట మనిషినిదండి తిన్న తరువాత అవంతరాల్లో వుండేదాని ఇలా ఈ దిరుత కి సంపత్తురాలుతిప్పింది. దుప్రప్రయోగ, పానాక సరమాంసకృతులు వెంకూకలని 550 మందిని పొట్టవ వెట్టుకున్నాయి. దివరకు వెంకూకూడా లిక్కతో గుడ్డియెటుకు వంపందాయి.

దిరుతపులి మారినందుకే- 1. తిప్ప కిందనుకొనే లేక వెట్టుకునుకొనే అయి పును పనిగట్టుకుంది. నక్క, పొంది అటు గురికొని అయివేసుకుంటూ నిశ్చలంగా వంక పును నమిసిస్తుంది. (అయిగురికొని అయిగంకే- నెట్టుకగా తిప్ప మొంది

కాళ్ళనుకొని, వెనుకకాళ్ళను నరిగా తవ మొందరిపాదాలు వుండినచోటనే వేస్తుంది) తర్వాత నీటలా నిశ్చలంగాఅరిగి అంతు వును నమిసింది. ఒక్కమాటతో అంతువు ప్రైవి గాగిగొట్టాల్సి (గొంతుకను)నోక్కీ చలవుతుంది. వంపినతరువాత దిండకవం దరగా తిప్పం తరిగి మిగతాశేషాన్ని వెట్టువలవలో చాచుకుంటుంది. దిరుతపులి కుక్కమాంసమన్నా, కోతి మాంసమన్నా యెంతో ప్రీతి. కోతుల్ని తమాషాగా వేటాడుతుంది. కోతులన్నీ దిరుతనుదూడగానే వెట్టుకిపోతాయి. ఇది క్రిందనుండి శిషణగర్జనలతో వెట్టుమీదకు ఎక్కేటట్లుగా వదిస్తుంది. కోతులు వెట్టుప్రెనే వున్నట్లుంటే ప్రమాదంలేదు. కాని, అవి అల్లంతమారంలోవున్నవెట్టు యింకా సురక్షితమనుకొని దిగిఉంటే లేక గెంతిఉంటే దిరుతపులి వాతవడతాయి. ఇక్కోటిని కుక్కలతోనూ యెక్కుపాట్లయినా పడుతుంది దిరుత.

ఒకమాట నర్సిల్ ఇగొట్టుకున్న త్రిని వానులు, సదశకాన్సిక్టర్ల ప్రభాకరరావు, ఇంకాకొంతమందిమీ కలిసి రకవట్టిలో వున్న దిండు లేటి బావి వద్దకు వెళి యెక్కువోవెళ్లాలి. పాకెక్స్ మోన్ లో దిగామోలేదో, అక్కడికి వదితారల్లో కూర్చోనివున్న దిరుత కనిపించింది. లోపలికిపోయి మహాకె తెచ్చుకునేలోగా వెళ్ళి పోయింది. పోతూపోతూ క్రోవలో మేకల మండలోంది ఒకమేకనుకంచి ఈడ్చుకొని వెళ్ళిపోయింది. మరునాడు ఇదయిం అది ఈడ్చుకుపోయిన బావలనునవరించి కొంత దూరంవెళ్ళాక ఇక బావలు కన్పించలేదు. మట్టా బాగా గడునిందాం, అన్ని పాదలోనూవెడితాం, ఏవయినా అసలేపాలు కన్పిస్తాయని వెనుక్కుంటూ బయలుదేరాలి. త్రినివానులు ఒకప్రక్కగా వెదికుతూ వెళ్ళు న్నారు. వెనుక మరొకచురుకున్నాడు. దిరుతపులిలో ఒక లోపయింది. ఎంత కదలకుండా బోగ్రతగావున్నా కోకను మాత్రం అడిస్తుంటుంది. ఇలా కదులు తున్నతోక మీదికంటుంది. వెంటనే ప్రెకి చూశాడు. దిరుతల ప్రెకెతడం, దిరుత పులి వెట్టుమీదనుండి దూకడం ఒక్కమాటే జరిగాయి. ఈ రెంటితోబాటు త్రినివానులు ప్రెకెలోనుండు దిరుతకు ఎదురుకొమ్ములో తగలబట్టి రానిపాతాలు పొవటమొక, ఈదెట్టు చాని పురవడిని యెంతో తగ్గించింది. నమయిన్నాప్రెకే త్రినివానులు ప్రక్కకి తప్పుకొనడం, దిరుత క్రింద వడడం, వెంటనే ప్రక్కనిన్న సమాదరము ఎల్. జి. గుళ్ళతో కాళ్ళవం జరిగాయి.

ఈమధ్యనే మాకోడి వేటగాడు ఒక ప్రమాదానికి గురిఅయ్యాడు. క్రితంరాతే వెట్టుకిన్న దిరుతాగోష్ఠిలో రక్తం నాడలను వెట్టుకు వెతుకుతున్నాడు. దిరుత నమివంలో ఉన్న తిప్పను ఎక్కింది. తిప్ప వరకే తిప్ప రక్తపు బాడలను చూశాక దిరుత అ తిప్పలోనే ఉండాలని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు. కొండల ప్రెక్కీ తిప్ప చుట్టూ తిగాడు. దిరుత కన్పించలేదు. ఇంకొందరి ప్రెకిప్పి మళ్ళీ చుట్టూతిరిగివా

దిరుత కన్పించలేదు. అఖి ప్రయత్నంగా మరొకసారి వెతుకుతూ తిరిగానుకుంటున్న అతడికి అక్కడ ప్రక్కవెడిన్న ఒక పెద్ద ఇండ్ కన్పించింది. దాని వెనుక దిరుత చాక్కానే అవకాశం ఉందని స్ఫురించింది. వెళ్ళుచూచాలనుకనేంతలో దిరుతపులి రంజుమని అతనిపైకి చూశింది. అక్షణంలో మరేమిదీయలేక రంజుమేనుకు తోచూ ప్రెకెలోని అక్షణమెట్టుకున్నాడు. దిరుత బాకెడికి ప్రెకెకి ఎరిగి చేతుల్లోంది పడిపోవడం. దిరుత ఇతడిమీద వదలం ఒక్కమాటే జరిగాయి. అప్పుడనేకాతూ అంతమయిందే చావుచెల్లెల్ని దిరుతకు ఎంతో రక్తస్రావమయి, అ మాటులోనే ప్రాణాలను విడిచింది. అయినా వేటగాడి ఎడమ భుజంమీద, వెంకమీద దిరుతగోడి గాయాలతోపాటు, 150 పాళ్ల మాంసం, ఎముకలముద్ద ఎంతోవేగంతో మీదవడటంతో క్రింద అండుల మీదపడి స్వహతస్వి పోయాడు.

దిరుత తన మోరకృతాన్ని అమితుమి తేలేవరకు సాగించదు. రక్తి, కొరికి, గాయవరది అంతలోనే పారిపోతుంది. దిరుతపులి గాయాలబలంతన్నా ఆ గాయాల్నికలిగిందన గోళ్ళ, కోరలవల్ల ఎంతో ప్రమాదమయింది. దిరుత కుళ్ళి, పురుగులు వడ్డ మాంసాన్నికూడా తిరుగుందిగనుక ఆ గోళ్ళు, కోరలూ విషక్షిమ పూరితములై గాయం దీమువప్తే (Septic) అవకాశ మయింది. పెద్దపులి అలాకాక బాటామాంసాన్నే తిని తనగోళ్ళను వెట్టుకుగీసి చుట్టూగా ఉండుకుంటుంది. దిరుత అలా చేయదు.

గుంధ: నమిష్

(4 వ పేజీ కొరవ)

సంతకం హైదరాబాద్ నంబ్యూరికి, కళలకు వాటిల్లిన ముప్పును వర్ణిస్తూ హిందువులకు -ముస్లిములకు పొందిక నేర్పడటంలో అనుమనముద్రపు హాజరు మొదలగు వారు చేసిన ప్రయత్నాలు వివరింపబడ్డాయి. కరువాత వనముడు కనిగి చింత జన సేవ, ప్రాంతంత్వ రక్ష, దేశభక్తి కలిగి జీవించమని ఆశీర్వదించడంతో కావ్యం సమాప్త మవుతుంది.

ఈ విధంగా మొత్తంమీద ఈ కావ్యం నాటి ఉదయగిరి దుర్గముయొక్క కలరూపును సంగ్రహంగా పాఠకులకు అందజేస్తుంది.

కవితలో భావాశక్తి గలదు. భావప్రకటనములో డింకెడిగుళ్ళులేని నవాబు ప్రెకె నవలంటిందులో కవి రుక్మకృష్ణుడైనాడు. తెలి సులభమైన సామాన్యజనులకు ప్రేతం వరనీయంగావుచ్చింది. నేటికాలంలో ఇల్లీరకవలు సర్వజన సమాదరణీయ క్యాన్సి పొందగలవనకుంట్లో ఎట్టి సందేహమూలేదు.

ఈగిరికి వచ్చేములో భారావద్దిగల సహజతైలితోబాటు ఉదయగిరిదుర్గ కిదిలా వస్తును చూచినపుడు కవి హృదయములో పొడపావిన అదేగమెట్టు ప్రకటనవది నదో పరికిరించండి:

“నాకవిభావననిర్వి సత్వముగాంతు మనమతో గలియని మతపిపాన, మదమోహములగుర్చి

మాతృకృతమునువెలిది కర్తవ్యం: తిండించు రాజ్యకాంక్ష, యుక్తంబునని యయిక్తంబు: దృఢియింప నవకాశియని యుల్లతట్టు, కమనియనో కళాంతాళ వరని యా నందించలేని యానాగరికత, ప్రతాప యని పేరే బుగడి వలంబులు, నివన్త వేష్యం: బొడవన లేదనిరి, అన్నియుంటే మృత్యును అన్నేనేమో! ఉదయగిరి ప్రెకెవెట్టి: తిదిమైనా.”

ఉదయగిరి సగడ పూర్వప్రకటన వర్ణనా వసరమున పొగిది ఆగింది పద్మం గమనించగియున్నది:

“అతలోకి పడికారమునా యుక్తానిక రాజుండము చాల్చి రాజ్యమేలి, రాకలాది సత్కవి ప్రకటనలను తేల్చి చాచాకిగొట్టుట నంజరింది, రాకపోక వెల్పుం యుక్తమే బాతుర్య ముమగాంధి ముదలనెట్టురమువదిరి, ఒకచోట నాగమ ప్రకటికార్థమింగి తత్వ వర్ణనమున: బిగినిదనిరి, కనుల కరవెల్ల: దీర్ఘ: గాంధికాకళ: ప్రకృతిసౌందర్యమును, శ్రవణ: పద్మముగను నమలగాంధర్య గీతక బాంకింది దీ పురి పురావహితల వెల్లడమయి”

అర్థ వమత్వంతో: గూడిన కక్షాలం బారాడి:-

“అచటి విమలాలయపుర వద్దాకరంజె యగునుటో వాసికిరి వద్దాకరం”

ఇన్నది వర్కని ముదాహరణం.

“తరతములుగావె తెలియ

వికరం మదుల”

“కలుకు కపాయి గుండెకు గల్లవ పావడయింబు లేయకా”

అను ఇక్కాదిగాగల అర్థాలంకారాలు ఎడ నెదా ఈకావ్యంలో గోచరిస్తాయి.

ఈ కావ్యములోని వస్తువు ప్రాదీనం కావడంవల్ల కవికి సమగ్రచరిత్ర లభ్యం కాలేదు. కథాకథనములోని కొరతకు పరిశ్రోతము కారణమైంది. ఈ సంగతిని “ఈ సగరముతో నంబంధముగల ఒకరిద్దరు వ్యక్తుల పేర్కొనినను పరిశ్ర లభ్యము కావడమైన తక్కినవారి స్ఫుల్భంప విలుగాక పోయినది” అను మాటలచే కవియే తెలియవలదియున్నాడు. పూర్వ పరిశ్ర లభ్యమైయున్నవజైన నాటిపాండు ముస్లిముల పై క్రితై కృషిచేసినవారిని గూర్చి ఎక్కువగా ఇండుకో వివరించ వీలై యుండేది. అది ప్రస్తుతకాలానికి ఎంతగానో ఉపకరించియుండేది.

ఈ కావ్యరచనలో కవిచేసిన శ్రమ చాలా ప్రశంసనీయం. చరిత్ర నాచారంగా చేసికొని రచించిన ఇట్టి మేలి కావ్యాలను ఎక్కువగా అవరించి తర్కరలను ప్రోత్సహించవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై ఎంతైనా పున్నది.

—సముద్రాల లక్ష్మీదయ్య

వెల్లూరు ఆం. డి. ము. కోర్టులో

S. O. No. 301 of 1965

హస్తలగ్నత కొండయ్యనాయుడు—వాది.

1. పోలీసువెలు సాగన్నగోడు 2. ఆ. దుర్లవగోడు —ప్రతివాడు.

ఇందువల్ల ప్రతివాడుకు తెలియజేయడ మేమనగా ఈ సెంటన వాది మీ మీద ప్రానోటునుంట్టి దావా చేసియున్నాడు. మీరేమైనా ఆ ప్రే వ అ ల న్న యెడల 13-12-65 తేదిన వగలు 10 గంటలకు ప్రకోద్ధవారియెటుట పో క్రి తెలుపుకోవ వలెను. తే ని యెడల మీ వరోక్షమందు డిక్రి యివ్వగడును.

—చి నెంకయ్యనాయుడు. అడ్వకేటు.

కనిగిరి డి. ము. కోర్టులో

ఆవలు (L. యన్.) నె. 54/1965.

కృష్ణము ఉపనయ్య —వాది.

(1) మన్నే ఇల్లారయ్య, తండ్రి పెచ్చయ్య

(2) ఇ. అల్లారయ్య, పెండ్లి అల్లారయ్య —వరోక్షవాదులు.

1, 2 వ్యక్తివాదులకు యిందువల్ల తెలు పడ చేయగా:- ప్యాంసెనిపోక కాళాబు దూ. 2989/- లు బావాబయ్యలు బావాలేది బాగాయిట మొందవచ్చితో వాది మీ వల్ల రాబట్టుకొనుటకు ఈదావా చేసియున్నాడు. ఇందువిషయ పై మీరేమైనా అప్రోబులు యెడల 15. 12-65 తేది వగలు 10 గంటలకు అంతి ఈ కోర్టువారియెటుట పోకెరి తెలుపు కోవలసినది. తేనియెడల మీవరోక్షము మీ పొట్టిచేసి వాదివిధాంబిదిక్రితవ్యయము. —వాది. పుధానిరావు—అడ్వకేటు.

—ಬಿ. ಕಾ.ಪು.ಸಾ.ಪ್ರ.
ವಾರಿ ಅಧೀನ.

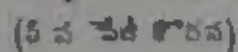
(5 వ పేజీ కొరవ)

కళాపీఠములలో అనంతకుమారస్వామి
గారిద్వారా ఆ గాథం, అమెయం, వి
విభాగశిల్పమృత్యులంతా అనునమాని
వర్తన విలుగులో తమతమ కలిసి, క
లిసి పోగొట్టినట్లున్నది. ఆయన వరనా
శిల్ప శక్తులలో నిర్వచనాలుగా ని
బాధవి. విశేషసాహితీ వరులుతవర
దస్త్రుత సెంస్సరీవతులు మండవ
గూడదార్చగురులుండవచ్చు. అమృత
వేతలుండవచ్చు. అద్వితియ రాక్షస
బాధవచ్చు. అసలరాషోకీకరులు
వచ్చు. అనంత భావమానుడీ సంప
లభవచ్చు. కాని ఏ బా క్కరి లో
బుంధరు యుండివుండలేరు. శ్రీ అన
ంతసోపాధిలోమాత్రం సాక్షాత్తులు
రకాలాదూ యుండివున్నాడు. అందు
శ్రీ కవీవరదేవిగారు అనంతకుమారస్వామి

శ్రీ కుమారస్వామి భారతదేశంలో
మూడుసార్లు సందరించాడు. 1910 లో
కుమారస్వామి భారతదేశంలో పిరిగి మారు
మూడో విస్తృతమైన భారతదేశం
ప్రాదీన దేశాలను, భారతీయ శిల్పకళ
లాన్నిబాటి పరిన్నశిల్పకళాసాంఘిక
కాగ్రహణ సంస్థాని భారతదేశంలో

మనదేశంలో వస్తు విద్యావిద్యానాని
అయిన బ్రిటన్‌లోగా అది క్రిస్టంగా
నించారు. భారతీయ విద్యావంతుల
తమ జాతీయతను స్పృహిస్తూన్న కనుమ
ల, నమ, రైబా రావోలని వాటాయా
“ఇద్దరినీ స్వదేశీ” అన్నదానితో అయి
భారతీయులకు భారతదేశ వంస్థుల
గుర్తిస్తే ప్రాథమికమైన జ్ఞానమైన
లేకుండాపోతున్నదే అని గుండెలు బా

గున్నాడు. జరిగిన సంఘటనలు గడిచినా
 ఇయన విమర్శ యానాడు మరీ ఎక్కువగా
 వర్తిస్తున్నది. మొన్న ఇయన న తీ మి ది
 ప్రేమతి శిలమణిగాను వెల్లడైన వర్తనవర్ణన
 మనకు జ్ఞానకంఠేనిందినాడొకడే, అయి
 మరీ దిగిందిది ఇయన వాణివే.

మల్లప్పు పేట బంధిదోటు

సోమలిల-నమ్మిరాళ్ల నదిచెంగోవు
భుక్త్యా యివర్తిలో 15 తేది వచ్చా పెంబో
లయ్య అను హరిజనుడు గడ్డిదన మీద
హయాదన, ఇద్దరు కోడిగన్నట్లు ప్రవ
ణంలో ఒకవస్తువు కనపడగా దాన్ని దే
లోకిపెనుకొని పూ పు మా పక్షస్తుండగా
ఇది తాం అని ప్రేరి, ముడిచేయి - రెండు
వోడయి గాయాలు పగలాయని, అత్తయ్య

12 తేది ఆదిగిన నమితి సర్వనక
ననేమహాంతలో ప్రాథమిక ఆద్యోగ్య తే
ద్రాన్ని పెదవెక్కినవల్లలో నెలకొల్పుట
ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించబడింది. పర్యావ
నల సంబంధము, అనంతం రోజులలో

బ్రాహ్మణ శాక హత్య

ఏదో సహాయపూరిత విషయంలో ఇతరుల
నిలి, ఇతరుల సావధానమును మార్చివేయించు
వేర్తీ మధ్యమన్న వివాదం ఇతర విషయాల
మధ్య జాగావారి కదలికను వివిధంగా వర్ణించి
మించినట్లు చెప్పబడుతుంది. ఈ వేర్తీమధ్య
యంత్రాకమును ఎన్నడూ ఇతరుల చేతుల
నందులేదు.

(పల్లెలు' వార్తలు కుమరిప్పలుగా
పున్నవి. స్థానాభివృద్ధి. అన్ని
రకపు ముద్రాదారం. -వం. జ. రె.

35 రోజులు సంపూర్ణ దక్షిణదేశ కన్యాశుమారి యాత్ర

பாடகரின் பெயர்

సంతోష సమయమున

సుందరమహల్ - కోవూరు